

▲ Jip Smit in 'Motherland'. FOTO CASPER KOSTER

Jip speelt heldin vol twijfels

Een groep eilanden waar mannen 80 jaar worden en vrouwen niet meer dan drie dagen leven. Dat is de werkelijkheid die Jip Smit haar publiek in *Motherland* voorhoudt als Katinka, de eerste vrouw die een normale levensduur heeft.

René van Peer

Eindhoven

'Er is te weinig fantasie in theater voor volwassenen", zegt actrice Jip Smit na afloop van *Motherland*. In haar eentje heeft ze haar publiek meer dan een uur in de ban gehouden. Vanaf het eerste moment betreft ze de bezoekers bij de voorstelling. Ze spreekt mensen direct aan alsof het dieren in een bos zijn, laat hen brieven voorlezen, danst met een van hen.

Als Katinka is ze gevlucht van de eilanden waar ze met de dood bedreigd wordt omdat ze afwijkt van de norm. Ze is de enige vrouw die langer leeft dan drie dagen en vermijdt daarmee de betovering waardoor vrouwen zoveel korter leven dan mannen. In visioenen en terugblikken vertelt ze hoe ze in dit bos terechtgekomen is. Ze

Ik vind het fijn om mezelf te verliezen in fantasie

– Jip Smit

wil voorkomen dat de vloek zich over de rest van de wereld verspreidt, maar twijfelt of ze dat in haar eentje voor elkaar kan krijgen. Smit neemt haar publiek moeiteloos op sleeptouw in dit verhaal. Je zou niet zeggen dat dit haar eerste solovoortelling is. Ze schakelt in een ommezien heen en weer tussen de verheven en lyrische taal van heldendichten en de grove taal van pubers, tussen griezelen en humor.

„Ik vind het zelf fijn om mezelf in fantasie te verliezen”, zegt ze. „Ik kan alle vrijheid nemen die ik wil. Door afstand te nemen van de werkelijkheid kan ik veel vertellen over de wereld waarin we leven. *Motherland* is gebouwd op de formule van verhalen als *Lord of the Rings*. Een persoon moet tegen zijn wil een opdracht vervullen, en verzamelt mensen om zich heen die hem daarbij helpen. Grote verschil is dat het hier om een vrouwelijke held gaat.”

Motherland verschilt ook van doorsnee verhalen doordat slechte personages diepte krijgen. „Ik ben een fan van J.K. Rowling. Interessant aan de Harry Potter-serie is dat ze uitlegt waarom iemand slecht geworden is. Je krijgt een inkijkje in Voldemort. Er is geen zwart en wit. Prins Ypsilon wil de vloek ook in andere gebieden verspreiden. Hij behandelt de vriend van Katinka als vuil in diens cel. Maar er zijn redenen waarom hij dit doet.”

Een belangrijk onderdeel van *Motherland*, dat net als veel heldenverhalen een drieluik moet worden, is de actieve rol van het publiek. „Het gaat erom dat het publiek zelf ideeën krijgt, dat ze gezien worden. Het kan doodeng zijn, maar doordat ik het stuur is het redelijk veilig.”

'Motherland' (16+), do 24 november, Natlab Eindhoven, 20.30 uur.